

RAN-2001131004020001

M. A. (Sem. - IV) Examination October - 2025

Sociology (Paper - XX) Perspectives and Themes on Indian Society-II

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.
- (2) પ્રત્યેક પ્રશ્નનાં જવાબ આપો.
Attempt all questions.
- (3) પ્રત્યેક પ્રશ્નનાં ગુણ જમણી બાજુએ દર્શાવેલ છે.
Mark of each question is indicated on the right side.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

- પ્ર. 1.** નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ લખો. (02×05=10)
1. ભારતમાં મુઘલ સમય દરમિયાનની વ્યાપારી અભિજાતની સંરચના જણાવો.
 2. હિંદુ પરંપરાઓને ટૂંકમાં જણાવો.
 3. ઈસ્લામીકરણ એટલે શું?
 4. રાષ્ટ્ર-રાજ્ય એટલે શું?
 5. ભારતનાં વિકાસમાં બિન નિવાસી ભારતીયોની ભૂમિકાને ટૂંકમાં જણાવો.
- પ્ર. 2.** અભિજાત અંગે તમે શું સમજો છો? અભિજાતના પરંપરાગત માળખા અને તેમાં આવેલા પરિવર્તનોની છણાવટ ભારતનાં સંદર્ભમાં કરો. (03+10=13)
- અથવા**
- પ્ર. 2.** બૃહદ સામાજિક સંરચના શું છે? આધુનિકીકરણનાં સંદર્ભમાં બૃહદ સામાજિક માળખામાં આવેલા પરિવર્તનોને વર્ણવો. (03+10=13)
- પ્ર. 3.** વ્યવસાયિક ગતિશીલતાને આગળ ધપાવતા મહત્વનાં પરિબળો કયા છે? ભારતીય સમાજનાં સંદર્ભમાં સ્પષ્ટ કરો. (13)
- અથવા**
- પ્ર. 3.** ડાયસ્પોરા અંગે તમે શું સમજો છો? તમે ભારતીય ડાયસ્પોરાનાં વિવિધ મુદ્દાઓને કઈ રીતે સંબોધશો? સમજાવો. (03+10=13)
- પ્ર. 4.** આધુનિકીકરણની પ્રક્રિયા પરંપરાગત ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તનોને કઈ રીતે વિશ્લેષિત કરે છે? ટીપ્પણી કરો. (14)
- અથવા**
- પ્ર. 4.** ટૂંકનોંધ લખો. (07+07=14)
1. આધુનિક ભારતમાં કુટુંબનાં બદલાતા કાર્યો
 2. ગ્રામીણ સમુદાયનાં બદલાતા પાસાંઓ

ENGLISH VERSION

- Q. 1. Write answer in short to the following questions. (02×05=10)**
1. State the structure of business elite during Mughal period in India.
 2. State briefly Hindu traditions.
 3. What is Islamisation?
 4. What is Nation-State?
 5. State briefly the role of NRI in the development of India.
- Q. 2. What do you mean by Elite? Elaborate traditional structure of Elite and occurred changes in it with reference to India. (03+10=13)**
- OR**
- Q. 2. What is macro social structure? Describe the changes occurred in macro social structure in the context of modernization. (03+10=13)**
- Q. 3. What are the important factors that promote occupational mobility? Elucidate in the context of Indian society. (13)**
- OR**
- Q. 3. What do you mean by diaspora? How would you address various issues of Indian diaspora? Explain. (03+10=13)**
- Q. 4. How does the process of modernisation analyse social change in traditional India? Comment. (14)**
- OR**
- Q. 4. Write short notes: (07+07=14)**
1. Changing functions of family in modern India
 2. Changing aspects of village community
-